

»1. Vedrørende Dansk Landhøne

Statens Husdyrbrugsforsøg gennemførte i 1974-75 en test for æglæggende høner, hvori indgik Dansk Landhøne, på Kontrolstationen for Høns på Favrholm, der på det tidspunkt var indrettet med gulfvsystemer.

Testen viste, at Dansk Landhøne havde en læggeintensitet på ca. 60 pct. af de bedste høneafstamminger, og at racen brugte ca. 1 kg foder mere pr. kg æg, hvorfor det var vanskeligt at forestille sig, at disse høner kunne gå ind i en egentlig ægproduktion.

2. Vedrørende den såkaldte Skalborghøne

Frem til slutningen af halvferdserne var det forbudt at holde æglæggende høns i bure i Danmark. Systemerne var i stedet baseret på fritgående høns, og der var i Danmark fremavlet en hønselinje – den såkaldte Skalborghøne – der var specielt velegnet til dette system, og som havde en god produktion. Den trivedes desuden i de ret store flokke næsten uden fjerpilning og kannibalisme og lagde sine æg i redekasserne.

Skalborghønen var imidlertid ikke egnet til bursystemer og desuden ikke konkurrencedygtig over for de amerikanske linjekombinationer, der var specielt fremavlede til bursystemer. Da forbudet mod bursystemer blev ophævet i Danmark, blev Skalborghønen således hurtigt udkonkurreret af de nyimporterede amerikanske linjekombinationer, og Skalborghønen forsvandt omkring 1982.«

udendørsarealer, grønt og grovfoder, større smittetryk m.v.

Alvorlige problemer i ikkeburmæssige produktionssystemer er produktionshønens tendens til fjerpilning, som i alvorlige tilfælde kan udvikle sig til kannibalisme, samt atypisk redeadfærd, hvor hønerne lægger æg på gulv og i hønsegården.

Der er blandt forskerne forskellige opfattelser af, hvorledes problemet bedst kan løses. Adfærdsforskere finder, at problemet har sin rod i miljøet og altså kan løses ved korrekte opdrætsvilkår, mens arvelighedsforskere mener, at problemet har sin rod i arven og bl.a. skyldes, at de linjekombinationer, som anvendes i burproduktionen, ikke er genetisk egnede til produktionssystemer, hvor hønsene går frit.

I den offentlige forskning frembringes viden om adfærd og grundlæggende genetiske styringsmekanismer, som kan anvendes af de virksomheder, som står for det videre avlsarbejde.

Landbrugs- og Fiskeriministeriet har finansieret en række forskellige forskningsprojekter af grundlagsskabende og strategisk karakter inden for genetik og avl samt adfærd i relation til høns med anlæet ca. 11 mio. kr. for perioden 1993-96.

Ved Statens Husdyrbrugsforsøg er et forskningsprojekt under udførelse, som går ud på at fastlægge genetiske parametre for fjerpilning samt nogle linjekombinationers tendens til fjerpilning.

Statens Husdyrbrugsforsøg er endvidere medansøger ved et projekt om støtte ved EU til et forskningsprojekt vedrørende selektion mod fjerpilning. Det er endnu ikke afklaret, om projektet vil blive støttet.

Forskningsrådene finansierer en del aktiviteter inden for adfærd og velfærd, ligesom der i Undervisningsministeriets regi opbygges basisapparat og uddannes kandidater med ekspertise inden for genetik og avl.

På KVL foregår et betydeligt forskningsarbejde for at afklare de basale adfærdsmønstre for produktionshøns.

Disse basale forskningsaktiviteter indebærer ikke et egentligt avlsarbejde, men forskningen er en forudsætning for at igangsætte et avlsarbejde med henblik på at udvikle produktionshøner, som er bedre egnede til de fritgående produktionssystemer.

Fremavl af produktionsdyr, herunder høns med specielle egenskaber, er en meget anvendelsesorienteret opgave, som normalt foretages i de private virksomheder, som lever af at producere avlsdyr til produktionsformål.

Spm. nr. S 1805

Til landbrugs- og fiskeriministeren (26/3 96) af: **Niels J. Langkilde (KF):**

»Vil ministeren oplyse, om der er igangsat et forskningsbaseret avlsarbejde for at fremavle en produktionshøne, som er egnet til ikkeburmæssig avl, og hvor meget EU og den danske stat (direkte eller indirekte) betaler for dette projekt?«

Svar (10/4 96)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

De moderne hønseracer savner evnen til at fungere i store flokke og i ekstensive systemer med